

İşletmeler Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 16 . II . 1950 - Sayı : 7434)

No.
5528

Kabul tarihi
11 . II . 1950

BİRİNCİ MADDE — İşletmeler Bakanlığının görevleri şunlardır:

A) Kurulmuş veya kurulacak Devlet işletme ve tesislerinden veyahut iktisadi Devlet Teşekküllerinden kendisine bağlanacakların faaliyetlerini düzenlemek, denetlemek ve takip etmek;

B) Devlet sermayesinin iştirakiyle kurulmuş veya kurulacak ortaklıklardan ilgili kanun ve statülerinde yazılı yetki ve görevlerin kullanılması ve yapılması ödevi Bakanlar Kurulu kararıyla kendisine verilecek olanlar için bu yetki ve görevleri kullanmak ve yürütmek;

C) Devletin tesis ve işletme maksadiyle üzerine aldığı veya alacağı iktisadi işlerden kendisine bağlanacakların veya Hükümetçe lüzum görülecek bu gibi işlerin plân, program ve etüdlerini yapmak.

İKİNCİ MADDE — Birinci maddenin (A) ve (B) fıkralarında yazılı işletme, tesis, teşekkül ve ortaklıkların idare ve denetleme veya işletmecilik faaliyetlerine ait olarak evvelce başka bakanlıklara verilmiş bulunan yetki ve görevler İşletmeler Bakanlığına devrolunmuştur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşletmeler Bakanlığı kuruluşu; merkezde, bir müsteşar ile;

1. Danışmanlık;
 2. Özel Kalem Müdürlüğü;
 3. Teftiş Kurulu Başkanlığı;
 4. İşletmeler Dairesi Başkanlığı;
 5. Etüd ve Plân Kurulu Başkanlığı;
 6. Hukuk Müşavirliği;
 7. Özlük İşleri Müdürlüğü;
 8. Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü;
- Dairelerini ihtiva eder.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İşletmeler Bakanlığı Müsteşarı ile kuruluş içindeki dairelerin başlıca görevleri şunlardır :

A) Müsteşar; Bakanın müşavir ve yardımcısı olup Bakan adına ve Bakanın direktiflerine göre Bakanlığa ait işlerin mevzuat dâhilinde düzenlenip yürütülmesini sağlar ve gereken emirleri verir;

B) Danışmanlık; Bakanlıkça lüzum görülecek konuları inceliyerek mütalâalarını bildirir ve verilen diğer ödevleri yapar.

C) Özel Kalem Müdürlüğü; Bakanlık makamının resmî ve özel işleriyle şifre ve protokol işlerini yürütür;

Ç) Teftiş Kurulu Başkanlığı; Bakanlık dairelerinde ve Bakanlığa bağlı işletme, tesis ve teşekküllerde ve Bakanlığın ödevlendirdiği ortaklıklarda Bakan adına gerekli teftiş, inceleme ve tahkikleri yapar;

D) İşletmeler Dairesi Başkanlığı; Bakanlığa bağlı işletme, tesis ve teşekküllerle Bakanlığın ödevlendirildiği ortaklıkların, muhtelif kanunlarla verilmiş bulunan yetki ve görevler dâhilinde türlü teknik ve ekonomik faaliyetleriyle malî ve

idari işlerini tetkik, takip ve intaç eder; bunlar hakkında Umumi Murakabe Heyetinden gelecek raporlar üzerine gerekli işlemleri yapar ve lüzumlu tedbir ve tertipleri alır;

E) Etüd ve Plân Kurulu Başkanlığı; birinci maddenin (G) fıkrasında yazılı konular hakkında incelemelerde bulunarak tesis ve bu mahiyetteki tevsilere mütaallik plân ve programları hazırlar veya ilgililerce bu yolda hazırlanan teklif ve plânları tetkik eyler; işletme faaliyetlerinin ekonomik neticelerini tahlil eder; organizasyon ve standardizasyon konularında lüzumlu etüdüleri yapar, dokümandasyon, konjonktür ve yayın işleriyle meşgul olur;

F) Hukuk Müşavirliği; Bakanlıkla ilgili işler hakkında gereken kanun, tüzük ve yönetmeliklerle Bakanlığa ait sözleşme ve şartlaşmaları hazırlar veya ilgili daire ve teşekküllerce hazırlanmış olanları inceler; idari ve adli kaza işlerinde Bakanlığa terettüp eden işlemleri yapar ve icabında bu merciler nezdinde Bakanlığı temsil eyler; talep vukuunda Bakanlık dairelerine hukuki mütalâa bildirir;

G) Özlük İşleri Müdürlüğü; Bakanlığın memur ve hizmetlilerinin sicil, tahakkuk ve tahsis gibi her türlü özlük işlerini yürütür;

H) Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü; Bakanlığın her türlü levazım ve ayniyat işleriyle Bakanlığa gelen ve Bakanlıktan çıkan evrak ve genel arşiv işlerini yapar.

BESİNCİ MADDE — Dördüncü maddede yazılı görevlerin yürütülme tarzlarına ve dairelerin çalışma ve aralarında işbirliği sağlama usullerine ait hususlar bir tüzükte gösterilir.

ALTINCI MADDE — Memurlar için kurulacak Bakanlık Disiplin Komisyonu Müsteşarın Başkanlığı altında Teftiş Kurulu Başkanı, Hukuk Müsaviri ve daire başkanları arasından Bakanlıkça seçilecek birisiyle Özlük İşleri Müdüründen terekkin eder.

YEDİNCİ MADDE — İşletmeler Bakanlığının aylık kadroları bağlı (1) sayılı, bunlardan uzmanlık yerleri bağlı (2) sayılı cetvellerde gösterilmiş ve bunlar 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellere eklenmiştir.

Bu kadrolardan beşinci ve daha yukarı derecelerde bulunanlar müşterek karar ile bunların dışında kalanlarla hizmetliler Bakanlıkça tâyin olunurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — İşletmeler Bakanlığının kurulmasını mütaakip Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi ve Ticaret kısımları kadrolarından tefrik edilerek bu Bakanlığa devredilmiş bulunan, ilişik (3) sayılı cetvelde yazılı kadrolar kaldırılmıştır.

DOKUZUNCU MADDE — Sümerbank, Etibank ve Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, İşletmeler Bakanlığına bağlanmış ve Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Ortaklığı işleriyle bu Bakanlık ödevlendirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — İşletmeler Bakanlığının göreceği işlere ait olarak Ekonomi ve Ticaret Bakanlığının merkez ve bölgeler kuruluşunda bulunan bütün evrak, dosva ve belgeler ve lüzumu kadar demirbaş eşya ayrılarak İşletmeler Bakanlığında kahr.

ONUNCU MADDE — Bu kanun 28 Şubat 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15. Şubat 1950

[1] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
2	Müsteşar	1	125				
	<i>Danışmanlık</i>				<i>Etüd ve Plân Kurulu Başkanlığı</i>		
2	Danışman	1	125	2	Başkan	1	125
6	Raportör	1	70	3	Üye	6	100
	<i>Özel Kalem Müdürlüğü</i>			4	Uzman	3	90
6	Müdür	1	70	6	Raportör	3	70
9	Büro şefi	1	40	5	Mütercim	1	80
11	2 nei mümeyyiz	1	30	6	Mütercim	1	70
	<i>Teftiş Kurulu Başkanlığı</i>			7	Ressam	2	60
3	Başkan	1	100	9	Büro şefi	2	40
4	Başmüfettiş	1	90	10	1 nei mümeyyiz	2	35
5	1 nei sınıf müfettiş	2	80	12	Memur	1	25
6	2 nei sınıf müfettiş	3	70		<i>Hukuk Müşavirliği</i>		
7	3 nei sınıf müfettiş	4	60	3	Hukuk müşaviri	1	100
9	Büro şefi	1	40	6	Raportör	1	70
12	Memur	1	25	12	Memur	1	25
	<i>İşletmeler Dairesi Başkanlığı</i>				<i>Özlük İşler Müdürlüğü</i>		
2	Başkan	1	125	6	Müdür	1	70
3	Uzman	5	100	9	Büro şefi	2	40
4	Uzman	5	90	10	1 nei mümeyyiz	1	35
5	Uzman	3	80	12	Memur	2	25
6	Raportör	5	70	8	Doktor	1	50
7	Raportör	4	60		<i>Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü</i>		
9	Büro şefi	3	40	8	Müdür	1	50
10	1 nei mümeyyiz	3	35	9	Ayniyat muhasibi	1	40
11	2 nei mümeyyiz	2	30	10	Mutemet	1	35
12	Memur	2	25	9	Büro şefi	1	40
				11	2 nei mümeyyiz	2	30
				12	Memur	3	25

[2] SAYILI CETVEL

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	<i>Danışmanlık</i>			4	Uzman	5	90
2	Danışman	1	125	5	»	3	80
	<i>İşletmeler Dairesi Başkanlığı</i>				<i>Etüd ve Plân Kurulu Başkanlığı</i>		
2	Başkan	1	125	2	Başkan	1	125
3	Uzman	5	100	3	Üye	6	100
				4	Uzman	3	90
				7	Ressam	2	60

[3] SAYILI CETVEL

*Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı Ekonomi ve
Ticaret kısımlarından
İşletmeler Bakanlığına devredilen memur kadroları*

	<i>Merkez memurları</i>			3	Başmühendis	1	100
2	Müsteşar	1	125	5	Mühendis	1	80
3	» yardımcı	1	100	6	Raportör	1	70
	<i>Danışmanlık</i>			8	»	1	50
2	Danışman	1	125		<i>Sanayi İşleri Genel Müdürlüğü</i>		
6	Raportör	1	70	4	Danışman	1	90
7	»	1	60	4	Sanayi başmüfettişi	1	90
	<i>Özel Kalem Müdürlüğü</i>			5	» Müfettişi	1	80
6	Müdür	1	70	6	» »	1	70
	<i>Teftiş Kurulu Başkanlığı</i>			6	Şube müdürü	1	70
3	Başkan	1	100	8	» » yardımcı	1	50
4	Başmüfettiş	2	90	7	Sanayi kontrolörü	1	60
5	1 nci S. Müfettiş	3	80	6	Raportör	2	70
6	2 nci S. »	4	70	8	»	1	50
7	3 ncü S. »	5	60		<i>Teskülâtlandırma Genel Müdürlüğü</i>		
	<i>Hukuk Müşavirliği</i>			3	Genel müdür	1	100
7	Raportör	1	60		<i>Küçük sanat işleri Genel Müdürlüğü</i>		
	<i>Maden İşleri Genel Müdürlüğü</i>			6	Şube müdürü	1	70
4	Danışman	1	90	7	K. Sanatlar kontrolörü	1	60
					<i>Tetkik Kurulu Başkanlığı</i>		
				3	Üye	5	100

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
4	Uzman	1	90		<i>Levazım Müdürlüğü</i>		
5	»	1	80	7	Müdür	1	60
6	Şube müdürü	1	70	9	Ayniyat saymanı	1	40
6	Mütercim	1	70	8	Mütemet	1	50
				9	Doktor	1	40
	<i>Zatışleri Müdürlüğü</i>				<i>Diğer merkez memurları</i>		
6	Müdür	1	70	9	Şef	15	40
				10	1 nei S. Mümeyyiz	9	35
	<i>Yayın Müdürlüğü</i>			11	Mümeyyiz	12	30
5	Mütercim	1	80	12	Memur	13	25

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 13. II. 1950 ve 1/640
 Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 15. II. 1950 ve 4/124
 Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :
 Cilt Sayfa
 22 233
 23 396
 24 125:132